



ARUANNE

“SOTSIAALHOOLEKANDE TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2007- 2012”

2012. A ÜLESANNETE TÄITMINE

TARTU LINNAVALITSUSE SOTSIAALABI OSAKOND

VEEBRUAR 2013

TARTU

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. SOTSIAALHOOLEKANDE KORRALDAMINE JA ÜLEVAADE PEAMISTEST TEGEVUSTEST TARTU LINNA SOTSIAALHOOLEKANDES 2012. A.....	4
1.1. HOOLEKANDE OLULISIMAD INVESTEERINGUD 2012. AASTAL	6
AK ÜLESANDE TARTU LASTE TURVAKODU TIIGI 55 HOONE RENOVEERIMINE TÄITMINE.....	6
2. SOTSIAALHOOLEKANDE ARENDAMISEKS 2012. A LÄBIVIIDUD TEGEVUSED TEGEVUSALADE KAUPA	7
2.1. LASTE NING PEREDE HOOLEKANNE 2012. A.....	7
AK ÜLESANDE LASTE JA PEREDE TEENUSTE ARENDAMINE TÄITMINE	9
AK ÜLESANDE TOETUSED LASTEGA PEREDELE TÄITMINE.....	13
2.2. TÖÖTUTE NING TEISTE TÖÖEALISTE RISKIRÜHMADE HOOLEKANNE ARENGUKAVA ÜLESANNETE TÄITMISEL 2012. A	14
AK ÜLESANDE TÖÖEALISTELE PAKUTAVATE TEENUSTE ARENDAMINE TÄITMINE	15
AK ÜLESANDE TÖÖTUTE JA KODUTUTE SOTSIAALNE KAITSE TÄITMINE	18
2.3. EAKATE JA PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE 2012. A.....	21
AK ÜLESANDE PUUETEGA INIMESTELE SUUNATUD TEENUSTE, TOETUSTE JA PROJEKTIDE ARENDAMINE TÄITMINE.....	21
AK ÜLESANDE KODUHOOLDUSE LAIENDAMINE TÄITMINE.....	23
AK ÜLESANDE UUED TEENUSED, TEGEVUSED JA PROJEKTID EAKATELE TÄITMINE:	24
3. ÜLDINE ARENDUSTEGEVUS 2012. A.....	25
AK ÜLESANDE SOTSIAALHOOLEKANDE PAREM KÄTTESAADAVUS JA JUHTUMIKESKNE LÄHENEMINE PROBLEEMIDELE TÄITMINE.....	25
AK ÜLESANDE SOTSIAALSE OLUKORRA SEIRE, HOOLEKANDESÜSTEEMI ARENDAMINE JA KOOSTÖÖ MITTETULUNDUSÜHENDUSTEGA TÄITMINE	25
AK ÜLESANDE SOTSIAALHOOLEKANDEALASED TEAVITUSTEGEVUSED TÄITMINE	26

Tartu linna sotsiaalhoolekande tegevuskava 2007-2012 on Tartu linna arengukava 2007-2013 täiendav dokument. Arvestades linna arengukava regulaarseid muudatusi ning arengukava kehtiva versiooni ülemuslikkust valdkondlike arengukavade suhtes, on mõned ülesanded või rõhuasetused muutunud ning lähtuvad kinnitatud **Tartu linna arengukava 2007-2013** sotsiaalhoolekande tegevuste osast.

Näiteks on juba mitmel varasemal aastal tehtud volikogus muudatused kehtivasse linna arengukavasse, mistõttu pole 2000. aastate alguses ja keskpäigas seatud investeeringute arenguülesanded mõnede objektide osas aktuaalsed. Samuti on paljud ülesanded muudetud kujul liikunud linna eelseisvasse uude arenguperioodi ning nende täitmine sõltub aastate 2013-2020 linnaeelarveliste või välisfondide rahastuse võimalustest.

Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond on Tartu linna sotsiaalhoolekande tegevuskava 2012. aasta ülesannete täitmisel lähtunud Tartu linna 2012. a eelarve võimalustest. Arengukava laiaulatusliku täitmise eeldused luuakse seega otseselt eelarve kinnitamisega volikogus, mis võimaldab juba enne arendusperioodi vastava aasta lõppu anda hinnangu võimalustele ülesandeid täita.

Aruanne on koostatud ressursisäästlikult, detailne eelarve kulutuste aruanne esitatakse linnavalitsuse poolt linnavolikogule eelarve täitmise finants- ja tegevusaruandena vastavalt kehtivale korrale. Käesolev aruanne keskendub arengukava ülesannete täitmise sisulisele küljele.

Sotsiaalabi osakonna ja tema vastutusala allasutuste ning ligemale 30 era- ja kolmanda sektori lepingulise partnerorganisatsiooni tegevus on laiem kui 2002. aastal koostatud ja 2006. aastal täiendatud arengukava ülesanded ette nägid.

Sotsiaalhoolekande tegevuskava viimane aruanne annab ülevaate üldisest hoolekande arengust Tartu linnas 2012. a ning toob peamiste ülesannete kaupa esile tegevused, millega nimetatud ülesannet on täidetud. Kõik esitatud tegevused ei ole otseselt arengukavalised ülesanded, kuid Tartu linna hoolekande arendamise tervikpildi saamiseks on toodud andmed olulised.

1. SOTSIAALHOOLEKANDE KORRALDAMINE JA ÜLEVAADE PEAMISTEST TEGEVUSTEST TARTU LINNA SOTSIAALHOOLEKANDES 2012. A

Tartu linna sotsiaalhoolekande korraldamine toimub Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna poolt. Osakonna tegevuse eesmärk on parandada linnaelanike elukvaliteeti, arendada nende ühiskonnas toimetuleku ja osalemise võimet, oskusi ning aidata läbi viia riiklikke sotsiaalhoolekande programme. Osakonna koosseisus on alates 2013. aastast 3 suuremat struktuuriüksust: eakate ja puuetega isikute hoolekandeteenistus, lastekaitseteenistus ja sotsiaaltöteenistus. Linna hoolekande korraldamisel lähtutakse arengukavalisest eesmärgist teenindada linnaelanikke võimalikult nende elukoha lähedal. 2012. a korraldati sotsiaalteenuste osutamist ja määrati toetusi osakonna viies piirkonnakeskuses.

- Ülejõe
- Annelinna
- Nõlvaku
- Karlova-Tamme
- Tähtvere-Veeriku

Sotsiaalabi osakonna administratsiooni töökohad asuvad Raekoja plats 3. Sotsiaalabi osakonna haldusalas olevad hoolekandetasutused on:

- Tartu Laste Turvakodu
- Tartu Hooldekodu
- Päevakeskus Tähtvere
- Päevakeskus Kalda
- Varjupaik

Asutusekeskseid hoolekandeteenuseid pakuvad Tartus mitmed mittetulundusühingud, linna osalusega sihtasutused ja üks riiklik asutus. Kokku on avaliku- ja kolmanda sektori pakutavaid erinevaid hoolekandeteenuseid ligemalt 50.

Aastaks 2012 Tartus väljakujunenud hoolekandemudelit iseloomustab tugev kolmanda- ja erasektori osakaal hoolekandeteenuste pakkumisel ning arendamisel. Ligemale veerandsada delegeritud hoolekandeteenust eristab Tartut selgelt teistest Eesti omavalitsustest. Meie hoolekandemudeli põhjal saab kinnitada, et Tartu sotsiaalhoolekanne on arengukava perioodil paremaks muutunud läbi sisulise koostöö ja partnerluse kolmanda- ja erasektoriga. Tartlastel on seetõttu kindlasti paremad võimalused kvaliteetset ja mitmekülgset abi saada kui enamike teiste kohalike omavalitsuste elanikel.

TABEL 1 ERA- JA KOLMANDALE SEKTORILE DELEGEERITUD TEENUSED

(Allikas: Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond)

EAKAD JA PUUETEGA INIMESED		TEENUSED
OÜ Tartaline	Invatakso teenus	1
MTÜ Iseseisev Elu, MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus	psüühiliste erivajadustega inimeste igapäevaelu toetamine	1
OÜ Koduhooldus	isikliku abistaja teenus	1
MTÜ Tartumaa Kurtide Ühing	viipekeele tõlketeenus	1
OÜ Rebase Söögituba	toidu kojuvedu	1
MTÜ Tartu Puuetega Inimeste Koda	puuetega inimeste ja eakate päevakeskus	1
MTÜ Kodukotus	eakate päevakeskus	1
OÜ Koduhooldus	ajutise hooldusteenuse ost -projekt PÕHAT	1
MTÜ Hellenurme Mõis	ajutise ööpäevaringse hooldusteenuse ost -projekt PÕHAT	1
LAPSED JA PERED sh puuetega lapsed		
OÜ Sverresson	tugiisik puuetega lastele ja perele	1
MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus	ajutine hoideteenus puuetega lastele	1
OÜ Tartaline	koolitransporditeenus erivajadustega lastele	1
MTÜ Tartu Laste Tugikeskus	vägivalla all kannatavate laste ja pereliikmete nõustamine	1
MTÜ Hea Algas	perekülastusteenus	1
erinevad MTÜ/SA-d	asendushooldusteenus	1
erinevad MTÜ/SA-d	laste päevakeskuse teenus	1
erinevad MTÜ/SA-d	riigi rahastatav hoideteenus	1
TÖÖEALISED		
MTÜ Naiste Varjupaik, MTÜ Tähtvere Avatud Naistekeskus	lähisuhte vägivalla all kannatavate laste ja naiste varjupaik	1
EELK Tartu Pauluse Kogudus	vältimatu sotsiaalabi (toit ja riided)	1
MTÜ Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus	nõustamisteenus	1
MTÜ Iseseisev Elu	Tartu toidupanga ruumide ülalpidamiskulude toetamine	1
OÜ Koduhooldus	tugiisiku teenus sotsiaaleluruumide üürnikele	1
delegeeritud teenused kokku		22

1.1. HOOLEKANDE OLULISIMAD INVESTEERINGUD 2012. AASTAL

AK ÜLESANDE TARTU LASTE TURVAKODU TIIGI 55 HOONE RENOVEERIMINE TÄITMINE

Tartu Laste Turvakodu õueala ja muud heakorra- ning sanitaartööd

Vastavalt 2007. aastal koostatud turvakodu territooriumi rekonstrueerimise ja haljastuse projektile ning sotsiaalabi osakonna ja linnavarade osakonna poolt koostatud rahataotlusele, rahuldati EAS poolt 2011. aasta detsembris turvakodu õueala rekonstrueerimise taotlus. 2012. a septembrist kuni novembri alguseni toimus esimene etapp õueala korrastamise projektis – laoti tänavakividest sillutis ümber mänguväljaku; paigaldati õue välisvalgustus; ehitati korvpalliväljak, varjualune, liivakast, tasakaalukiik ning maleruudustik. Koos linnavalitsuse omapoolse panusega läksid tööd kokku maksma 51 559 eurot (sh EAS regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmi toetus 31 965 eurot). Samaaegselt õueala projektiga soojustati ja muudeti septembris-oktoobris niiskuskindlaks vundamendi sokkel maja tagaküljel. Toetust saadi CO2 kvoodi vahenditest 24 901 eurot.

Sotsiaalhoolekande arengukava väliselt kuid linna arengukavas märgitud tegevusena peab esile tooma ka teise olulised investeeringud:

Väikelastekodu Käopesa peremajade ehitamise alustamine

Volikogu otsustas 2010. a seada riigi kasuks tasuta kolmeaastase tähtajaga hoonestusõiguse Jaama 72 krundile, kuhu rajatakse lastekodu Käopesa tarbeks kolm peremaja. Ehitamist korraldab ja rahastab Sotsiaalministeerium Uute majade ehitus leevendab oluliselt 1950. aastal asutatud Käopesa praegust ruumipuudust ning lubab pakkuda lastekodu kasvandikele võimalikult peresarnaseid elamistingimusi. 2012. aasta detsembris sai ehitus nurgakivi.

Eraldis Tartu Väikelastekodu Käopesale

Väikelastekodule Käopesa eraldati linna reservfondist 1099 eurot tuletõkkeuste paigaldamiseks, mis oli Päästeameti ettekirjutus. Lastekodus on hetkel 57 last, kellest 42 on pärit Tartu linnast, Käopesa maja hakkab alates 2013. a reorganiseerimise käigus kuuluma linnale.

2. SOTSIAALHOOLEKANDE ARENDAMISEKS 2012. A LÄBIVIIDUD TEGEVUSED TEGEVUSALADE KAUPA

Tartu linna sotsiaalhoolekande tegevuskava 2007–2012 peaesmärk on kindlustada koos teiste eluvaldkondadega sotsiaalhoolekande igakülgne areng, sealhulgas kindlustada teenuste kättesaadavus ja kõrge kvaliteet, kaasajastada teenuste struktuur ja tegevused, koolitada töötajaid ja arendada töökeskkonda.

2012. aastal säilitada sotsiaalhoolekande arengukavas ja tegevuskavas kirjeldatud teenuste ja toetuste maht ning tegevuste rõhuasetus kasvava töötuse tingimustes oli vähekindlustatud elanikegruppide toetamine teenuste ja toetustega.

Sotsiaalteenuste edasiseks korraldamiseks 2012. a ja sellele järgnevatel aastatel, viidi läbi hanked kolme sotsiaalteenuse korraldamiseks lastele ja puuetega inimestele. Rohkemaarvuline hangete korraldamine toimus 2011. aastal, kui uus teenusepakkuja oli vaja leida 11 hanke korraldamisega.

2.1. LASTE NING PEREDE HOOLEKANNE 2012. A.

Lastekaitseteenistus pakub peredele tuge laste kasvatamisel ja korraldab vanemliku hoolitsuseta jäänud laste elu.

Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonnas töötavad lastekaitse spetsialistid on valdavat sotsiaaltöö alase kõrgharidusega inimesed, 11st 7 omab vastavat diplomit, kusjuures neljal töötajal on sotsiaaltöö magistriraad.

Piirkonna lastekaitse spetsialisti ülesandeks on oma piirkonna laste toimetuleku soodustamine, kohaldades vajalikke teenuseid ja toetusi. Suurim tööloik on lapsevanemate sotsiaalnõustamine ja võrgustikutöö, et abistada perekonda tervikuna.

Kaks lastekaitse spetsialisti tegelevad nii kohtueelse kui ka kohtuvaidluste kokkulepetega peamiselt kolme lapsi puudutava vaidluse lahendamisel: lapse elukoht, elatis ja suhtlemise kord.

Asendushoolduse spetsialisti ülesandeks on tegeleda kolme asendushoolduse lõiguga: asenduskodu, eestkoste ja perehooldus.

Erivajadusega lastega tegeleb eraldi lastekaitse spetsialist, tema ülesandeks on puuetega laste teenustele suunamine ja nõustamine ning osalemine alaealiste komisjoni töös.

Lastekaitse peaspetsialisti ülesandeks on korraldada teenistuse tööd, anda kohtule arvamus alaealise varaga tehingu tegemiseks ning samuti osalemine erinevate komisjonide ja võrgustikutöös, et kaitsta laste ja perede huve laiemalt.

2.1.1. OLULISEMAD TEGEVUSED LASTE JA PEREDE SOTSIAALSE KAITSEGA SEOTUD ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEL 2012. A

2012. aasta peamiseks märksõnaks on asendushooldus ja selle kvaliteet, kuna õiguskantsler pööras teemale pidevat tähelepanu., Jätkus uue perekonnaseaduse praktika juurutamine ning lapsevanemate nõustamine. Kogu teenistuse tööd iseloomustab suurenenud pöördumiste arv, sages laste väärkohtlemisest teatamine. Kohtumenetlusi iseloomustab kohtunike soov, viimase võimaluseni hoida lapsi peres, mis pani täiendava koormuse juhtumitega tegelemiseks. Puudega lastele pakuti kahekordses mahus lapsehoiuteenust.

2.1.1.1 VANEMLIKU HOOLITSUSETA JÄÄNUD LASTE ELU KORRALDAMINE

Lastekaitseteenistuses võeti 2012. aastal esmakordselt arvele 15 vanemliku hoolitsuseta jäänud last: 9 tüdrukut ja 6 poissi.

Arvele võetud lastest paigutati:

- asenduskodusse 9 last – 5 tüdrukut ja 6 poissi;
- asendusperre 4 tüdrukut.

Võrreldes eelnevate aastatega on poole võrra vähenenud arvele võtmine, mida saab selgitada tõhusama peretööga, mida teevad piirkonna lastekaitse spetsialistid, samuti asjaoluga, et suurenenud erinevate abistamismeetmete maht ja hulk.

Eestkoste

Eestkostel oli 2012. aasta alguses 23 last, 18 tüdrukut ja 5 poissi. Aasta jooksul võeti eestkoste 6 last, 2 tüdrukut ja 4 poissi, arvelt maha 5 last. 2012. aasta lõpus oli eestkostel 24 last.

Perekonnas hooldamine

Perekonnas hooldamisel oli 2012. aasta lõpuks 16 last – 7 tüdrukut ja 9 poissi. Perekonda võeti hooldamisele aasta jooksul 4 tüdrukut. Perekonnas hooldamine on tunduvat vähenenud, kuna uus Perekonnaseadus seab hooldamiseks piiranguid. Hea meel on tõdeda, et suurenenud laste võtmine perre laste asenduskodust.

Laste õiguste kaitse

Kohtu kaudu ja eestkosteasutuse abil lahendatud vaidluste ja hulk kokku oli 2012. aastal 236 vaidlust. Suurema hulga moodustavad eestkosteasutuse poolt lahendatud vaidlused, kohtueelse menetlusena, 168 vaidlust: 117 lapsega suhtlemise õiguse üle, 37 lapse elukoha üle, 14 lapse varahooldusõiguse üle. Kohtus lahendatud vaidlused jaotuvad vastavalt: hooldusõigus 19, suhtlemisõigus 13 ja otsustusõigus 27 juhtu. Alaealiste varaliste õiguste kaitseks esitati kohtule 9 arvamust. Toimingu vähenemine on selgitatav Perekonnaseaduse muudatusega.

Hooldamine laste hoolekandeesutuses

2012. aastal oli pidev vajadus osta lastekoduteenust vähemalt 17 lapsele, mõnel kuul 18 lapsele, niikaua kui laps sai paigutatud riiklikule asenduskoduteenusele. Alates 1. jaanuarist 2012 tõusis riiklik asenduskodu pearahatavalapse puhul 638 eurolt 655 euroni ja puudega lapse puhul 1023-lt 1038 euroni.

TABEL 2 VANEMLIKU HOOLITSUSETA LASTE HOOLEKANNE 2012. AASTAL

(Allikas: Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond)

Toimingud	Isikute arv
Kohtu kaudu ja eestkosteesutuse abil lahendatud sh:	236
eestkosteesutuse poolt lahendatud vaidlused	168
Eestkostel lapsi	24
Perehoolduslepinguid	16
Lastekoduteenuse ost	18

Tänu lastekaitstes tehtavale preventiivsele tööle ning toetavate teenuste olemasolule ei suurenenud probleemsetest peredest arvele võetud ja asendushooldusele paigutatud laste arv.

AK ÜLESANDE LASTE JA PEREDE TEENUSTE ARENDAMINE TÄITMINE

2.1.1.2. LASTELE PAKUTAVAD TEENUSED

Lastele ja lastega peredele osutatakse erinevaid teenuseid. Üks mahult suurimaid ja olulisemaid on riigihanke alusel ostetav päevakeskuse teenus.

Vähekindlustatud perede lastele osutatakse päevakeskuse teenust, mille eesmärk on vähendada sotsiaalsetest probleemidest tingitud kooliprobleeme, nagu õppimata jätmine, suhtumise muutmine oma eakaaslastesse ja õppimisse ning sellest kõigest tingituna koolikohustuse mittetäitmine. Päevakeskus pakub vähekindlustatud pere lapsele võimalust tegeleda rahulikus õhkkonnas õppetöoga, saada vajadusel selleks õpiabi. Samuti pakub päevakeskus teenusel olevale lapsele süüa sooja toitu, vajadusel pesta end ja oma riideid.

Päevakeskuse teenust ostetakse perioodil 2011-2013 riigihanke korras kolmelt MTÜ-lt:

- MTÜ Tartu Kristlik Kodu Raadi päevakeskus – 22 kohta

- MTÜ Öökull Annelinna päevakeskus – 35 kohta lastele
- MTÜ Tartu Kristlik Kodu Koidu päevakeskus – 15 kohta
- MTÜ Carpe Diem päevakeskus – 18 kohta

Lisaks pakub päevakeskuse teenust sotsiaalabi osakonna allasutus Turvakodu ning vahendid teenuse osutamiseks on ettenähtud tema eelarves.

Laste nõustamisteenus

Väärkoheldud laste ja nende pereliikmete kompleksse nõustamise teenust ostetakse 3-aastase riigihanke korras, teenuse osutajaks on MTÜ Tartu Laste Tugikeskus.

2012. aastal osutati 1273 teenustundi nõustamist, mis jagunes: 221 tundi individuaalnõustamist, 667 tundi perenõustamist, 49 tundi individuaalteraapiat, 328 tundi pereteraapiat, 8 tundi grupiteraapiat. Keskmiselt on teenusel 55 erinevat last/peret ühes kuus, üks laps/pere käib aasta jooksul nõustamisel vähemalt 5 korda.

Perekülastusteenus

Teenust ostetakse 3-aastase hankelepingu alusel, teenuse osutajaks on MTÜ Hea Algu. Teenusel korraga kuni 35 erinevat peret ühes kalendrikuus.

2012. aastal oli teenusel kokku 59 erinevat peret, kus oli kokku 91 last. Toimus 1499 perekülastust, 19 korral lastering ja 47 korral noore ema kool. Teenust viis läbi 13 peretöötajat.

Perekülastusteenuse eesmärk on õpetada peret toime tulema väikelapse eest hoolitsemisel ja lapse arengu tagamisel ning seeläbi vähendada hoolekandeesutustesse paigutatavate laste arvu.

Perekülastusteenuse laiendamine on sotsiaalhoolekande arengukavuline ülesanne, kuna on olnud seni tõhusaks abivahendiks peredega töös.

Puudega laste transporditeenus lasteaeda ja kooli

Transporditeenust osteti 3-aastase riigihanke korras, teenuse osutajaks on OÜ Tartaline. Teenust kasutas kokku 81 erinevat last, igakuiselt keskmiselt 49 last. Teenust osutatakse tööpäevadel kella 7.00-17.00. Lapsi transporditakse erinevatesse koolidesse ja lasteaedadesse kliendile tasuta ning abistab puudega laste perekondade toimetulekut igapäevaselt.

Puudega laste ajutine hoideteenus

Hoideteenust intellektipuudega lastele ostetakse 3-aastase riigihanke korras, teenuse osutajaks on MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus. Teenust kasutas kokku 32 erinevat last, keskmiselt oli kuus teenusel 24 last.

Tugiisik raske ja sügava puudega lastele

Tugiisiku teenust ostetakse 3-aastase riigihanke korras, teenuse osutajaks on OÜ Sverresson, Kokku osutati 2012. aastal 8468 teenustundi, teenust kasutas kokku 60 erinevat last, keskmiselt 37 last kuus.

Aasta-aastalt on tõusnud vanemate soov tugiisiku teenuse osas ning seetõttu rahuldatakse vanema sooviavaldus keskmiselt 1/3 mahu ulatuses.

Riigi rahastatav lapsehoiuteenus

Riigieelarvelisi vahendeid eraldati 2012. kokku summas 177 169 eurot 0-18-aastaste raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenuse osutamiseks.

2012. aastal sõlmiti kokku 102 riigi rahastatava lapsehoiuteenuse ja 77 täiendava lapsehoiuteenuse lepingut, kokku 179 lepingut. Igal raske sügava puudega lapsele on aastas ette nähtud 371 eurot eest hoideteenust. Alates oktoobrist on meil vastavalt puudega laste teenuste korrale võimalik kasutada vahendeid teisteks puudega lastele suunatud teenusteks. Lapsehoiuteenuse kulu kokku oli 66 049 eurot. Lisaks sõlmiti kolm lapsehoiuteenuse lepingut keskmise mahuga 1000 eurot kuus, et tagada lapsevanema hoolduskoormuse täitmine nende laste puhul.

Naiste ja laste varjupaiga teenus

Naiste varjupaik pakub lähisuhtevägivalla all kannatavatele naistele ja nende lastele turvalist öömaja, esmast psühholoogilist ja juriidilist abi. Teenust osutab aastatel 2012-2013 hankelepingu alusel MTÜ Tähtvere Avatud Naistekeskus ja MTÜ Naiste Varjupaik. Teenuse osutajal on valmisolek majutada üheaegselt kuni 15 inimest. Varjupaigateenust osutati 2012. a 32 naisele ja 19 lapsele, ööbimiste arv aastas kokku oli 2486. Teenusel viibis keskmiselt päevas 4 naist ja 3 last. Kokku pöördus varjupaiga poole 258 Tartu linna naist, kellele osutati nõustamisteenuseid, telefoni- ja juristi konsultatsioone ning nõustati meili teel.

2.1.1.3. ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS TEHTUD ERALDISED PEREKONDADE JA LASTE SOTSIAALSEKS KAITSEKS

Eraldis laste leinalaagri projektile 2900 eurot

Lähedase pereliikme kaotanud lastele on linn mitmeid aastaid ostnud leinalaagri teenust. Leinalaagris osales aktiivselt 17 Tartu linna last, lisaks oli sai nõustamisteenust nende 9 pereliiget, kokku 26 isikut. Töö eesmärgiks on leinareaktsioonide normaliseerimine, traumaatilise sündmuse mõju leevendamine, enesest teadlikkuse ja enesehinnangu parandamine, konstruktiivsete käitumisviiside õpetamine ning tervete ja toetavate suhete tekitamine eakaaslastega. Kogu projekti kulu Tartu linna lastele oli 8200 eurot, puudujääv 5300 eurot kaeti teiste projektitoetustega.

Eraldis alaealiste komisjonile 14 380 eurot

2012. aastal kulus linna eelarvest 14 380 eurot Tartu linna ja maakonna alaealiste komisjonile mõjutusvahendi kohaldamiseks. Linn finantseerib alaealiste komisjoni tehnilise sekretäri töötasu, majanduskulu ja mõjutusvahendite kohaldamist ning koolituste läbiviimist. 2012. aastal moodustasid 78,9% komisjoni arutletavast asjadest Tartu linna laste õigusrikkumised, kokku 387 juhtu. Kõige enam kohaldati mõjutusvahenditest hoiatust 134 korral, spetsialisti vastuvõtule suunamist 124 korral ning sotsiaalprogramme 112 korral.

Eraldis Tartu Laste Tugikeskusele 4000 eurot

Tartu Laste Tugikeskuse projekt „Tugiisik riskigrupi lapsele“ käigus tegeleti 85 Tartu linna lapsega, kelle arengut abistati läbi üks-ühese sõbrasuhte täiskasvanud tugiisikuga. Riskigrupi lastele pakuti vabatahtlike näol tugiisikuid „vanemaid vendi/õdesid“, ning seeläbi aidati kaasa lapse isiksuse kujunemisele ning parandati toimetulemist erinevate sotsiaalsete probleemidega. Suurimaks väljakutseks oli asjaolu, et 25 tugiisikut lõpetas oma töö ning alaealiste komisjoni poolt suunatud olid valdavalt poisslapsed, kuid tugiisikud on tüdrukud, seega on suur puudus mees-tugiisikutest.

Eraldis MTÜ Öökullile 4500 eurot

MTÜ Öökullile eraldati projekti “Teadlikum lapsevanem” läbiviimiseks 4500 eurot. Projekti käigus tegeleti 29 erineva perega. Projekti eesmärgiks oli vanemlike oskuste parendamine peredes, kus kasvavad käitumisprobleemidega lapsed. Projekti tulemusena paranesid vanema ja laste vahelised suhted ning vanema oskus igapäevaeluprobleemidega ja lapse juhendamisega toime tulla.

Eraldis Elva Väikelastekodule 2099 eurot

Elva Väikelastekodul toetati loodushuvireisi korraldamiseks. Elva Väikelastekodu 38 lapsest, 26 on pärit Tartu linnast. Toetusega kaeti Tartu linna laste transpordikulud loodusreisi ajal.

Eraldis MTÜle TTG Vilistlasorkester 800 eurot

Tartu Tamme Gümnaasiumi vilistlasorkestrile eraldati linna reservfondist 800 eurot reisikulude toetuseks. Norras korraldati Tartu lastekodude heaks heategevuskontsert, kuhu kutsuti osalema ka Tartu Tamme Gümnaasiumi vilistlasorkester. Vilistlasorkester käis kontserttuuril ning oma kontsertide käigus kogus annetusi, mille eest osteti mänguvahendeid Tartu lastekodude lastele.

Eraldis Õuetuba OÜ-le 1917 eurot

OÜle Õuetuba eraldati toetust kahe korteri remondiks. OÜ Õuetuba toodab saateid Kanal 2 saatele „Kodutunne“, mille raames valiti välja kaks Tartu linna peret. Ühele perele ehitati saate käigus pesemisruum (3 last, ema-isa) ning teisele perele (6 last, ema) ehitati köök ja lastetuba. Tartu linn kattis ehitajate tööjõukulu kahel objektil.

AK ÜLESANDE TOETUSED LASTEGA PEREDELE TÄITMINE

2.1.1.4 TOETUSED ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS

TABEL 3 TARTU LINNA TÄIENDAV
LAPSETOETUS 2012. AASTAL

(Allikas: Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakond)

	Taotlejad	Toetuse suurus eurodes	Summa eurodes
Toetuse I osa			
2012. a sündinud lapsed	991	64	63 424
2012. a sündinud 3. ja järgmine laps	233	112	26 096
I osa kokku	1224		89 520
Toetuse II osa (2011. a sündinud)	1122	128	143616
3. ja järgmine laps (2011. a sündinud)	268	176	47168
II osa kokku	1390		190 784
Toetuse III osa (2010. a sündinud)	1259	320	402 880
3. ja järgmine laps (2010. a sündinud)	253	352	89 056
2009. a sündinud 3. ja järgmine laps	1	224	224
III osa kokku	1513		492 160
Kokku	4127		772 464
Kolmikute toetus	3	639	1917

Puudega laste hooldajatoetus

Vahendid toetuse maksmiseks on sihtotstarbelised ja laekuvad riigieelarvest.

Toetuse saajate arv seisuga 31.12.2012 oli 47 isikut, kulud toetuse maksmiseks aastas olid 35 680 eurot. Seega igakuiselt saab pideva hooldusvajadusega lapse hooldajatoetust 8 lapsevanemat ja osalise hooldusvajadusega lapse hooldajatoetuse saajaid on 39 lapsevanemat. Sotsiaalmaksu tasuti samuti 47 isiku eest, Tartu linn maksab puudega lapse hooldajale hooldajatoetust juhul, kui vanem ei saa käia tööl puudega lapse hooldamise tõttu. Iga lapse puhul viiakse läbi hooldusvajaduse hindamine, mille tulemusena selgub, kui palju ja mis toimingutes laps igapäevaselt kõrvalabi vajab, vastavalt sellele liigitub hooldusvajadus kas osaliseks või pidevaks. Pideva hooldusvajadusega lapse puhul on toetusesumma 80 eurot kuus ja osalise hooldusvajadusega lapse puhul 60 eurot kuus.

2.2 TÖÖTUTE NING TEISTE TÖÖEALISTE RISKIRÜHMAD HOOLEKANNE ARENGUKAVA ÜLESANNETE TÄITMISEL 2012. A

Peamiseks vastutajaks nimetatud arengukava valdkonna täitmisel on sotsiaalabi osakonna sotsiaaltöteenistus.

Sotsiaaltöteenistuse töö eesmärk on ennetada, kõrvaldada või kergendada tööealiste linnaelanike toimetulekuraskusi. Teenistus osutab abi inimestele ja perekondadele, kellel ei ole piisavalt rahalisi võimalusi või sotsiaalseid oskusi enesega toimetulekuks. Teenistuse sotsiaalhoolekandealane tegevus on suunatud põhiliselt abivajajate minimaalse sissetuleku tagamisele, nende iseseisva toimetuleku ja tööga hõivatuse toetamisele.

Sotsiaaltöteenistuse põhitegevused 2012. a:

- sotsiaalnõustamine;
- sotsiaaleluasemeteenuse taotluste menetlemine;
- sotsiaalmajutusteenuse taotluste menetlemine.
- toimetulekutoetuse taotluste menetlemine;
- täiendavate sotsiaaltoetuste taotluste menetlemine sh ühekordsed toetused ja perioodilised toetused (toidu- ja kohamaksu toetus);
- vältimatu sotsiaalabi osutamise korraldamine ja avalduste menetlemine, abivajajate suunamine toidu- ja riideabiteenusele ning öömajateenusele;
- tööealiste toimetulekuraskustega inimeste suunamine tugiteenustele: nõustamisteenusele, naiste ja laste varjupaigateenusele, majutusteenusele, tugiisikuteenusele sõltuvusprobleemidega tööealistele ja sotsiaaleluasemeteenuse saajatele ning tööle saamist toetavatele teenustele, mis on toimunud erinevate projektide raames;
- esmasandi võlanõustamisteenuse osutamine.

2.2.1. OLULISEMAD TEGEVUSED TÖÖEALISTE HOOLEKANDES 2012. A

2.2.1.1. TOETUSED ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS

Toimetulekutoetus

Töөөalisele elanikkonnale ja vähekindlustatud peredele on peamiseks abiks riigieelarvest sihtotstarbeliselt laekuv toimetulekutoetus. Töötuse arvu vähenemine on langetanud ka nimetatud toetuse taotluste hulka 2011. a 7305 taotlusest 2012. a 6517 taotluseni.

Täiendavate sotsiaaltoetuste maksmine ja korra muutmise ettevalmistustööd

Erinevalt toimetulekutoetusest on linnaeelarvest makstava täiendava sotsiaaltoetuse taotlejate arv aasta-aastalt kasvanud. Kui 2011. aastal oli rahuldatud taotlusi 2837, siis 2012. aastal 3108. See näitab asjaolu, et linna paindliku toetussüsteemi järele on vajadus kasvanud ning suurenenud on ka eelarvelised võimalused.

2012. aastal alustati osaliselt seetõttu ka täiendavate sotsiaaltoetuste korra muutmist. Töötati välja uus versioon toetuste maksmise korrast ning muudatus kehtestati 24.01.2013. aastal volikogu poolt.

Täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise kord sätestab Tartu linna eelarvest ja riigieelarvest Tartu linna eelarvesse eraldatud sihtotstarbelistest toimetulekutoetuse vahenditest Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna kaudu ühekordsete ja perioodiliste sotsiaaltoetuste taotlemise, määramise ja maksmise tingimused ning korra.

Olemasoleva regulatsiooni muutmine tulenes eelkõige vajadusest lihtsustada täiendavate sotsiaaltoetuste menetlemist. Korra muutmiselega delegeeritakse teatud tingimustel mitmete ühekordsete täiendavate sotsiaaltoetuse määramine sotsiaaltöötajatele. Sotsiaaltöötaja pädevusse anti määruse eelnõus nimetatud eeldustel laste toimetuleku tagamise toetuse, eluruumi sisustamise toetuse, Tšernobõli veterani toetuse, eaka toetuse, kütte-, ravi-, kolimis-, remondi-, aabitsa- ja dokumenditoetuse määramine. Valdavalt on sotsiaaltöötaja pädevuses toetuse määramine juhul, kui inimese abivajaduse ja tema sissetulekute kohta on olemas eelnevad andmed seoses toimetulekutoetuse või perioodiliste toetuste taotlemisega.

Arvestades asjaolu, et sotsiaalabi osakond menetleb aastas ligikaudu 3000 täiendava sotsiaaltoetuse taotlust, väheneb 2012. aastal ettevalmistatud ja väljatöötatud muudatuse tulemusena komisjoni töömaht umbes kolmandiku võrra ja taotluste menetlemine abivajajate jaoks lihtsustus.

AK ÜLESANDE TÖÖEALISTELE PAKUTAVATE TEENUSTE ARENDAMINE TÄITMINE

2.2.1.2. TEENUSED ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS

Sotsiaalrajutusteenus

Tartu linna asutus Varjupaik osutab sotsiaalrajutusteenust toimetulekuraskustes Tartu linna elanikele, kellel puudub eluruumi kasutamise võimalus ja kes vajavad enda

toimetuleku parandamiseks individuaalset nõustamist ja juhendamist ning toimetulekut soodustavaid tugiteenuseid.

Sotsiaalmajutuslepinguga antakse teenuse saaja kasutusse kuni üheks aastaks voodikoht koos abiruumide ja asjade kasutamise õigusega ning osutatakse nõustamis- ja teisi vajalikke tugiteenuseid. Teenuse saaja toimetuleku parandamiseks koostatakse lepingu kehtivuse ajaks isikule kohustuslikuks täitmiseks individuaalne tegevuskava.

Teenuse hind kasutajale oli 2012. a 1,15 eurot ööpäev, keskmiselt 34,50 eurot kuus. Teenust kasutas 2012. a 47 isikut, neist 9 naist ja 38 meest.

Sotsiaaleluasemeteenus

Sotsiaaltöteenistuse sotsiaaltöötajad algatasid 2012. a sotsiaaleluasemeteenusega seonduvalt 436 õigusakti eelnõud, mille alusel võeti vastu otsused Tartu Linnavalitsuse eluasemekomisjonis.

Tartu linna omandis on seisuga 31.12.2012. a 584 eluruumi, millest 430 on antud üürile sotsiaalüürilepingu alusel.

Sotsiaaleluasemeteenuse vajajana oli arvel 31.12.2012. a seisuga 2 perekonda, ümberpaigutamist vajavaid peresid arvel ei olnud. 2012. a jooksul võeti arvele 47 perekonda, koos pereliikmetega 75 isikut. Esmakordsetele taotlejatele eraldati eluruum 49 korral.

Teenuse taotlejate arvu mõjutab oluliselt teiste eluruumi kasutamise võimalust sisaldavate teenuste olemasolu ja kättesaadavus. Isik, kes sotsiaaltöötaja hinnangul ei ole olenemata sotsiaaltoetustest ja tugiteenustest suuteline kasutama sotsiaaleluasemeteenust suunatakse tema vajadustele vastavale sotsiaalhoolekandeteenusele nagu seda on toetatud elamine, sotsiaalmajutus, varjupaik, ööpäevaringne hooldus hoolekandeesutuses jms. Lisaks toetatakse sotsiaaltoetustega järjest enam isikuid, kes üürivad eluruumi Tartu kinnisvaraturult, mis omakorda aitab vähendada eluruumi kaotamise võimalust. Põhiliseks toetuseks on eluasemekulusid hüvitav riiklik toimetulekutoetus, mille tõhususe tagamiseks hinnatakse Tartu kinnisvaraturu üürihindasid. Seire tulemusel tõsteti vastavalt Tartu Linnavolikogu 07.06.2012 määruse nr 69 alates 01.07.2012 jõustunud toimetulekutoetuse määramisel arvesse võetava üüri piirmäära kuni 5,50 eurot 1 m² kohta kuus, mis vastab üürituru olukorrale.

2012. a jätkati 282 korral sotsiaaleluasemeteenuse osutamist sotsiaalüürilepinguga perekondadele, kelle toimetulekuvõime eluasemeteenuse saamise perioodil ei paranenud tasemeni, mis oleks võimaldanud tagada endale või perekonnale eluruumi kasutamise võimaluse eraturult. 2011. a sõlmiti korduvlepinguid 270 juhul ja 2010. a 316 juhul. Sotsiaalüürilepingu sõlmimisest keelduti kokku 7 juhul, nendest 5 olid üksi elavad isikud ja 2 perekonda. Sellekohane otsus vaidlustati 1 juhul ning Tartu maavanema vaideotsusega jäeti vaie rahuldamata.

Avalikud tööd

Töötuks jäänud tartlaste abistamiseks pakkus sotsiaalabi osakond töötutele võimalust osaleda avalikel töödel. Avalik töö on tööturuteenuste ja -toetuste seadusest tulenev

tööturuteenus, see on ajutine tasuline töö, mis ei eelda kutse-, eri- ega ametialast ettevalmistust.

Avalikel töödel osales 2012. a Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna ja Töötukassa Tartumaa osakonna vahel sõlmitud halduslepingu alusel 39 erinevat inimest. Kokku tehti aasta jooksul 2963 tundi avalikke töid. Keskmiselt osalest igal kuul avalikel töödel 7 inimest, kellest igakuks tegi 35 tundi tööd (lubatud kuni 50). Peamisteks tööandjateks olid linnavalitsuse allasutused või linna osalusega sihtasutused – Päevakeskus Kalda, Tartu Hooldekodu, Kalmistu, SA Tartu Sport, SA Tähtvere Spordi- ja Puhkepark. Tööde sisuks oli peamiselt heakorratööd, kergemad remondi- ja ehitustööd.

Töötute isiklikust tööotsingukavast lähtuvalt, mida koostab Töötukassa koostöös kliendiga, on vähenenud nende inimeste hulk kelle tööalaseks rehabilitatsiooniks on vajalik avalike tööde pakkumine. Muude aktiivsete tööturumeetmete kõrval on avalike tööde osakaal 2012. a oluliselt vähenenud. 2009-2011 on igal aastal avalikel töödel osalenud sadakond inimest. Avalike tööde vastu on huvi vähendanud ka kriminaalhooldusaluste suurenenud hulk, kes teeb töid linna asutuste juures.

Avalikel töödel maksti töötutele 1,92 eurot tunnis ja ajutiste töölepingutega tehtud tööd tasustati miinimumpalgaga.

Tugiisiku teenus toimetulekuraskustes sotsiaaleluasemeteenuse saajatele

Tugiisiku teenuse osutamise eesmärgiks on sotsiaaleluasemeteenuse saajate iseseisva toimetuleku parandamine, võlgade likvideerimine ja makseraskustesse sattumise vältimine, kulude planeerimise õpetamine ja motiveerimine osalema aktiivselt tööjõuturul. Tugiisikud teevad teenuse saajate toetamiseks aktiivselt koostööd sotsiaalabi osakonna sotsiaaltööteenistuse sotsiaaltöötajatega. Teenuse osutaja aastatel 2012-2013 on hankelepingu alusel Koduhooldus OÜ ja ESTE OÜ. Vastavalt lepingule osutatakse teenust kuni 55 isikule või perekonnale kuus. 2012. a sai teenust 65 perekonda, koos pereliikmetega hõlmas teenus kokku 122 isikut.

Vältimatu sotsiaalabi teenus

Teenuse osutaja aastatel 2011-2013 on hankelepingu alusel EELK Tartu Pauluse Kogudus. Vältimatu abi korras kindlustatakse vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele ilma sissetulekuteta inimesed toidu ja riietega. Suppi väljastati 2012. a kokku 7689 portsjonit, keskmiselt 71 inimesele kuus, kuivtoitu kokku 4706 pakki, rõivaabi anti aastas 1168 euro ulatuses keskmiselt 31 inimesele kuus ning detsembris korraldati kolmel päeval jõululõuna 500 inimesele, kokku 1500 inimesele. Sotsiaalabi osakonna poolt suunati vältimatule abile keskmiselt 27 abivajavat isikut kuus. Teenus võimaldab teenuseosutajal toitlustada teenusele suunamata isikuid kuni üks päev, kellel ei ole esitada isikuttõendavat dokumenti ja kelle isik tuvastatakse ütluste järgi ning kuni kolm päeva isikut tõendava dokumendi alusel, kuid mitte rohkem kui üks kord kolme kuu jooksul.

Teenusele suunatud inimeste arv vähenes 2011. a võrreldes 45-lt 27-le inimesele so 40%.

Nõustamisteenus

Teenust osutab aastatel 2012-2014 hankelepingu alusel MTÜ Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus. Nõustamisteenus sisaldab psühholoogilist nõustamist vähekindlustatud

elanikele ja riskirühmadele ning usaldustelefoni teenust ja kriisinõustamist. Igal kuul sai nõustamisteenuseid keskmiselt 56 inimest, aastas kokku 332 inimest.

Kõige enam osutati individuaalset psühholoogilist nõustamist – kokku 475 tundi, järgnesid kriisinõustamine 365 tundi, psühholoogiline esmaabi 239 tundi, paari- ja pereteraapia 120 tundi, psühhodiagnostika 64 tundi, individuaalne psühhoteraapia 60,5 tundi aastas. Usaldustelefonile helistas keskmiselt 74 inimest kuus, aastas kasutas usaldustelefoni teenust 680 inimest kokku 1340 tundi. Grupinõustamisi viidi läbi 22-le inimesele kokku 288 tundi.

Novembris ja detsembris suunati kliendid nõustamisteenuse saamiseks Sotsiaalkindlustusameti juhitava ESF projekti „Multiprobleemidega inimestele vajaduspõhiste teenuste pakkumine juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise kaudu pakutavale nõustamisteenusele.

2012. aastal ilmnunud probleemide selgitamiseks viib 2013. aasta alguses sotsiaalabi osakond läbi auditi teenuse osutamise kohta: hinnang osutatavate teenustundide mahu planeerimisele teenuse tellija ja teenuse osutaja poolt; teenusel viibinud klientide kohta esitatud andmete kontroll; teenuse üldise vajaduse sh mahu hindamine võrdluses teiste riigi- ja mittetulundussektori poolt Tartus pakutavate analoogsete teenustega.

Võlanõustamisteenus

2009. a alustas sotsiaalabi osakond võlanõustamisteenuse osutamisega ühe sotsiaaltöteenistuse võlanõustajaks spetsialiseerunud sotsiaaltöötaja poolt, kelle peamiseks tööülesanneteks on abistamine võlasituatsiooni väljaselgitamisel ja lahenduste leidmisel võlgade tasumiseks; läbirääkimiste pidamine võlausaldajate, kohtutäiturite, inkassofirmade, ametiasutuste ja teiste institutsioonidega; abistamine majapidamiseelarve koostamisel; abivajajatele seadusest tulenevate õiguste ja kohustuste selgitamine.

2012. a osutati võlanõustamisteenust sotsiaaltöteenistuse võlanõustajaks spetsialiseerunud sotsiaaltöötaja poolt 796 korral, sellest kohapeal nõustamisi oli 305, telefoni teel nõustamisi 406 ning e-maili teel anti nõu 85 korral.

Aasta kahel viimasel kuul võlanõustamisteenuse pakkumiseks Sotsiaalkindlustusameti juhitava ESF projekti „Multiprobleemidega inimestele vajaduspõhiste teenuste pakkumine juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise kaudu pakutavat võlanõustamisteenust.

AK ÜLESANDE TÖÖTUTE JA KODUTUTE SOTSIAALNE KAITSE TÄITMINE

Varjupaiga õomaja teenus

Teenust osutab Tartu linna asutus Varjupaik. Varjupaiga poolt kasutatav pind selleks teenuseks on 0 korrusel 342,6 m². 2011. aastal rekonstrueeritud ruumidesse on paigaldatud 2 korruselised narid, kokku 52 kohta. Ööbimine varjupaiga 0 korrusel on kliendile tasuta. 2012. aastal said teenuseid 198 inimest, mehi 148 ja naisi 31. Keskmiselt kasutas 2012. a varjupaiga teenust 51 inimest ööpäevas.

Töõharjutusteenus varjupaiga elanikele

Varjupaiga ruumides tegutseb kodutute töõharjutus- ja päevakeskus. Ruumid on kohandatud kodututele päevakeskuse ja töõharjutuse teenuse pakkumiseks. 2012. aastal esitas Varjupaik Töötukassale hanke pakkumise töõharjutusteenuse osutamiseks koduta töötutele.

Toimusid reaalsed töõharjutused väliobjektidel ja Lubja 7 majas ning töötud osalesid tööklubis Töötukassas. Töõharjutuses osalesid Lubja 7 varjupaiga ja sotsiaalmajutusteenuse kliendid, kes olid Eesti Töötukassas arvele võetud. Teostati: Lubja 7 suurpuhastus; välikoristustööd Tartu linna poolt ette antud objektidel (Roosi tänav, Mõisavahe tänav ja Puiestee kalmistu); käsitöö - nahkehistööd.

2.2.1.3. ERALDISED JA PROJEKTI KAASFINANTSEERINGUD MITTETULUNDUSSEKTORILE, MILLEGA TOETATAKSE ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMIST

Toidupanga laoruumide rendi- ja kommunaalkulude ning transpordikulude katmine

MTÜ Iseseisva Elu Toidupanga tegevusteks vajalike laoruumide rendi- ja kommunaalkulude ning kaupade transportimise kulude katmiseks kasutati 2012. a 3070 eurot. Ajavahemikul 01.01 – 31.03.2012 kasutas Toidupank kaupade ladustamiseks Tartu linnas aadressil Staadioni 48 asuvaid laoruume (48,5 m²), mis jäid tegutsemiseks kitsaks ja ei sisaldanud vajalikke külmutusseadmeid. Alates 05.04.2012. a tegutseb Toidupank AS ASTRA INVEST poolt äriruumi üürilepinguga kasutusse antud laoruumides (80 m²) Tartu linnas aadressil Tähe 116A. Ruumid on vajalikud vahelaona, et toiduabi edasi toimetada Toidupanga toiduabi jagavatele teistele organisatsioonidele ning toiduabi jagamiseks kohapeal. Uutes ruumides on vajalikud külmutusseadmed, kuna annetatud piimatooted vajavad säilitamist jahedas.

Peamised toidukaupade annetajad olid: AS Tartu Prisma Peremarket; AS Leibur; AS Fazer Eesti; AS Valio Eesti; AS Balt-Hellin; OÜ Otepää Lihatööstus Edgar; Rápina Aianduskool; Tartu Lõunakeskuse Rimi; Tartu Tasku Rimi; Lembit Saksa Pedaja Talu.

Töõkeskus Tartumaa töõtsijatele – edukas lõimumine töõturule

MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskuse projekti kaasfinantseerimine 1151 euroga. Projekti üldine eesmärk oli kvalifitseeritud töõjõu pakkumise suurendamine läbi aktiivsete töõturumeetmete, parandades seejuures töõturuteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti. Projekt rajab sihtrühmale kaasaegse ning toetava keskkonna töõ leidmiseks, töõotsingu, toimetuleku- ja sotsiaalsete oskuste arendamiseks. Projekt lähtub komplekssete teenuste pakkumise põhimõttest, kus rakendatakse juba toimivat õppeprogrammi ning tugiisiku- ja tööklubiteenuseid, samuti erinevaid nõustamisteenuseid lähtuvalt abisaaja individuaalsest vajadusest. Projektis osalejaid 221, töõle asunuid 62, edasi õppima asunuid 34.

TTI - Lõuna - Eesti alkoholi- ja narkosõõtlaste töõturule integreerimine läbi nõustamise

MTÜ Iseseisev Elu projekti kaasfinantseerimine 320 euroga.

TTI projekti „Lõuna-Eesti alkoholi- ja narkosõitlaste integreerimine tööturule kompleksse nõustamise kaudu“ osalenud inimeste arv 180 inimest.

Edukalt lõpetatud projektiga saavutati alkoholi- ja narkosõitlaste tööturule sisenemise ning seal püsimise toetamine läbi uuendusliku ja kompleksse nõustamismudeli ning selle piloteerimine Tartu-, Põlva- ja Valgamaal sihtgrupi liikmete seas sh sihtgrupid - alkoholi- ja narkosõitvusega isikud, kellel on töökoha kaotamise oht või kes on kaotanud töökoha sõltuvuse tõttu.

Motiveeriva tugiisiku toel siirdumine tööturule

MTÜ Iseseisev Elu projekti kaasfinantseerimine 2500 euroga.

Tööealisele 15-64 aastasele inimesele, kes vajab abi puude, haiguse või olukorra tõttu, mis oluliselt raskendab tema igapäevast toimetulekut või kinnipidamiskohast vabanenule tugiisikuteenuse pakkumine, sh vajadusel teenuse saaja ja tugiisiku transpordikulude hüvitamine teenuse raames, võimaldamaks teenuse saaja või senise hoolduskoormusega isiku tööturule sisenemist; Projekti jooksul pakutakse tugiisikuteenust kokku 90-le igapäevaste toimetulekuprobleemidega inimestele kolme 10. kuulise tsükli kaupa.

Tartu ja Tartumaa pikaajaliste töötajate konkurentsivõime tõstmine läbi aktiivsete meetmete

MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskuse projekti kaasfinantseerimine 10 000 euroga.

Projekti eesmärgiks oli kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine ning eelkõige töötute ja mitteaktiivsete hõivesse toomine. Toetati tegevusi, mis aitavad kõrvaldada tööturule naasmist takistavad tegurid ning tõstavad inimese valmisolekut tööle asumiseks. Projektis osalenud inimesed läbisid tööpraktika tööandja juures. Projektis osalenud töötud 121, tööle saanud 28, edasi õppima läinud 3. Toimunud koolitusgrupe 7. Sihtrühmale antud koolitustundide arv 777. Individuaalset nõustamist antud 136 tundi. Sihtgrupile oli projektis ette nähtud ka tööpraktika (mitmed osalejad on tööle läinud juba koheselt pärast koolitust või koolituse käigus). Praktikapartnerid olnud antud projektis: AS Selver, Stokmann Koolitused OÜ, Janne Orro loomakliinik, Tartu Lasteaed Ristikhein, Baeri Lilleäri, Jysk, Ajalooarhiiv, Tartu linnavalitsuse kultuuriosakond, Lasteaed Käopesa, MTÜ Hea Algus, Tartu lasteaed Ploomike, AS Kroonpress, Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefond, Puhja Lasteaed Pääsusilm, Loodusravikeskus SPA, OÜ Sakri; Eesti Teenindus- ja Kaubandustöötajate Ametiühing.

Tartu ja Tartumaa noored ja vanemaealised edukalt tööle

MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskuse projekti kaasfinantseerimine 11 200 euroga.

Projekti üldeesmärk on kvalifitseeritud tööjõu pakkumise suurendamine läbi aktiivsete tööturumeetmete, parandades seejuures tööturuteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti. Eelkõige toimub töötute ja mitteaktiivsete hõivesse toomine. Käesolevas projektis rakendatakse juba koolitatud ja töökogemusega tugiisikud tööks kohaliku omavalitsuse tasandil ja tagatakse projekti jooksul nende rakendamine, nõustamine ja supervisioon.

2012. a detsembri seisuga on projektis osalenud 58 töötut, neist tööle saanud 15, edasi õppima läinud 7, alustanud on kolm koolitusgrupi. Koolitustunde sihtrühmale on kokku antud 330, individuaalset nõustamist on projektis osalejad saanud kokku 91 tundi.

2.3. EAKATE JA PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANNE 2012. A

Eakate ja puuetega inimeste hoolekandeteenistuse tegevuse eesmärk on tagada toimetulekuraskustes eakatele ja puuetega tartlastele teiste linnaelanikega võrdsed võimalused ning elukvaliteet ja toetada puudega pereliiget hooldavaid peresid.

Eakate ja puuetega inimeste hoolekandeteenistuse põhitegevused on:

- sotsiaalnõustamine hoolduse, sotsiaalteenuste ja eestkoste alal;
- hooldusvajaduse hindamine, hooldaja ja hooldajatoetuse määramine;
- psüühiliste erivajadustega inimeste hoolekande korraldamine;
- puuetega inimeste eluruumide kohandamise korraldamine;
- eakatele ja puuetega inimestele hoolekandeteenuste osutamise korraldamine;
- eakate ja puuetega inimeste organisatsioonide tegevuse toetamine.

2.3.1. OLULISEMAD TEGEVUSED EAKATE JA PUUETEGA INIMESTE HOOLEKANDES 2012. A

Hoolekandeteenistus menetles aasta jooksul 170 hooldekodusse suunamise taotlust, 11 eluruumi kohandamise taotlust, 1823 hoolduse seadmise, hooldajatoetuse määramisega seotud taotlust. Lisaks menetleti eakate ja puuetega isikute ühekordseid sotsiaaltoetuse taotlusi. Hoolekandeteenistus teostas eeskosteasutuse kohustusi 203 piiratud teovõimega isiku üle ja oli eeskoste teostajaks 56 piiratud teovõimega isiku üle.

Läbi viidi isikliku abistaja teenuse vajaduse hindamine ja kinnitati isikute teenuse vajadus.

Hoolekandeteenistus osales Euroopa Sotsiaalfondi projektis „Päevaste ja ööpäevaringsete hoolekandeteenuste abil tööle“.

Läbi viidi kolm riigihanget: isikliku abistaja, puuetega laste transport lasteaeda ja kooli ja eakatele sooja toidu kojuveo teenuse ostuks.

AK ÜLESANDE PUUETEGA INIMESTELE SUUNATUD TEENUSTE, TOETUSTE JA PROJEKTIDE ARENDAMINE TÄITMINE

2.3.1.1 TEGEVUSED ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS

Psüühiliste erivajadustega eakate ööpäevaringne hooldusteenus

Kasutajaid oli kokku 54 inimest, keskmiselt oli kuus teenusel 34 klienti.

Psüühiliste erivajadustega eakate päevahooldusteenus

Teenuse kasutajaid oli aastas kokku 46 inimest, keskmiselt oli kuus teenusel 19 inimest, igakuiselt kasutas teenust keskmiselt 30 isikut.

Psüühiliste erivajadustega eakate koduhooldusteenus

Teenuse kasutajaid oli kokku 40 inimest ja teenustundide arv aastas 3752 tundi. Keskmiselt kasutas kuus teenust 33 klienti.

Psüühiliste erivajadustega tööealiste isikute igapäevaelu toetamise teenus

Vastavalt psüühiliste erivajadustega isikute igapäevaelu toetamise teenuse finantseerimisskeemile on kohalik omavalitsus sotsiaalhoolekande seaduse § 11³⁷ alusel kohustatud toetama teenuse osutamisega seotud ruumide ülalpidamist, tegevuskulud kaetakse riigieelarvest sotsiaalkindlustusameti kaudu. Igapäevaelu toetamise teenust osutasid Tartus SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus lepingumahuga 128 isikut, MTÜ Iseseisev Elu lepingumahuga 65 isikut ja SA Maarja Tugikeskus lepingumahuga 8 isikut. 2012. aastal oli teenust planeeritud osutada igakuiselt 201-le inimesele.

Isikliku abistaja teenus

Isikliku abistaja teenus on sügava liikumis- ja nägemispuudega inimeste abistamine liikumisel ja tegevustel, millega nad iseseisvalt toime ei tule. Teenuse osutaja oli OÜ Koduhooldus. Isikliku abistaja teenus võimaldab kõrge abistamisvajadusega puuetega inimestel iseseisvalt toime tulla, kergendab lähedaste pidevat hoolduskoormust ning on alternatiiviks hooldajatoetuse maksmisele. Teenuse kasutajaid oli kokku 37 inimest. 21-le nägemispuudega isikule osutati teenust 10856,5 h aastas, keskmiselt 43 h isikule kuus, 16-le liikumispuudega isikutele 18674 h aastas, keskmiselt 97 h kuus.

Viipekeele tõlketeenus

Teenuse osutaja hankelepingu alusel oli MTÜ Tartumaa Kurtide Ühing.

Teenuse kasutajate arv kokku oli 129 isikut. Teenuse kasutajate nimekirjas on kokku 151 isikut, 22 isikut teenust ei kasutanud. 14 isikut kasutas teenust üle 36 h aastas.

Teenusmaht aastas on 2700 tundi. Uuendusena hakati viipekeele tõlketeenust määrama sotsiaalhoolekande komisjoni poolt, tagamaks klientidele võrdseid võimalusi teenuse kasutamisel.

Invataksõ teenus

Teenuse osutaja oli OÜ Tartaline. Invataksõ teenuse kasutamiseõigus on puuetega lastel ning sügava ja raske puudega täiskasvanud inimestel. Teenust kasutas aasta jooksul keskmiselt 850 isikut kuus. Kokku toetati ühe isiku sõite aasta jooksul keskmisel 98 euroga. Kokku oli invataksõ teenuse kasutajate nimekirjas keskmiselt 1503 isikut. Jaanuaris 1468 isikut ja detsembris 1488 isikut.

2.3.1.2 TOETUSED ARENGUKAVALISTE ÜLESANNETE TÄITMISEKS

Puuetega isikute eluruumide kohandamise toetus

Tartu Linnavolikogu 19.06.2003. a määrusega nr 35 on kehtestatud puuetega isikute eluruumide kohandamise toetuse maksmise kord. Korterite remonditööd on seotud peamiselt eluruumi sissepääsu, ruumis liikumiseks vajalike ümberkorralduste tegemise ja pesemisruumide kohandamisega. Maksimaalne toetussumma kohanduse kohta on 1600 €, inimese omaosaluseks on vähemalt 25% kohanduse maksumusest. Kohandustoetust

määrati 10 inimesele, kuid kolme taotleja loobumise tõttu töid teostada, maksti toetust seitsmele inimesele kokku summas 8055 eurot..

Puuetega inimeste organisatsioonide tegevustoetus

25790 eurot eraldati organisatsioonide tegevustoetuseks ja 12560 € transporditoetuseks. Tegevustoetus eraldati 23 organisatsioonile, transporditoetus 18 organisatsioonile.

Reservfondist eraldati:

479 eurot MTÜ Iseseisvale Elule erivajadustega inimestele suunatud konverentsi "Iseseisev elu annab vaimse heaolu" korraldamiseks.

3200 eurot MTÜ Lõuna Eesti Pimedate Ühingule küttekuludeks.

200 eurot Tartu Sclerosis Multiplexi Ühingule ühingu näitetrupi 10. tegevusaasta tähistamiseks.

346 eurot Eesti Autismiühingu poolt korraldatava heategevuskontserdi "5 küsimust" toetuseks.

AK ÜLESANDE KODUHOOLDUSE LAIENDAMINE TÄITMINE

Päevakeskus Kalda teenuste arendamine

Seisuga 31.12.2012 oli koduhooldusel 308 klienti, neist omasid puuet 289 klienti. 2012. a jooksul osutati koduteenust 391-le erinevale kliendile, neist puudega oli 356 klienti. Seisuga 31.12.2012 registreeriti 280 huvitegevuse püsiklienti, sh 74 meesklienti. Kokku teenindati 2012. a päevakeskuse poolt 968 erinevat klienti (sh koduteenuse saajad). Koduteenuseid hakati 2012. a osutama täiendavalt ka nädalavahetustel.

2012. aastal töötati välja ja Tartu Linnavalikogu määrusega kinnitati Päevakeskus Kalda uus põhimäärus ja uus „Koduteenuste osutamise tingimused ja kord Tartu Linna asutuses Päevakeskus Kalda“

Teenuste pakkumise arendamist võimaldas ka tehniline areng. 2012. aasta alguses lisandus olemasolevale 10-le elektriautole veel 7 Mitsubishi i-MiEV elektriautot, mis kergendavad hooldustöötajate tööd, koduteenuste osutamist, kokku on asutusel kasutada 17 elektriautot.

Projekt Päevaste ja ööpäevaringsete hooldusteenuste abil tööle

Euroopa Sotsiaalfondist rahastatav Tartu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna koostööprojekt Tartu ja Luunja vallaga hoolduskoormuse tõttu tööturul eemale jäänud inimeste tööturule aitamiseks.

2012. aastal toimusid kolmes partneromavalitsuses projekti jätkutegevused. Teenuseid on saanud 35 inimest, kelle lähedastest 13 on aasta lõpuks tööle saanud ning 11 säilis võimalus olemasoleval töökohal jätkata, kuna hooldatavale hakati projekti käigus pakkuma hooldusteenust - ööpäevaringset ja koduhooldusteenust, vastavalt kliendi vajadusele. Ülejäänud kliendid osalevad aktiivselt töö otsimisel. Projekt jätkub 2013. aasta lõpuni ning selle ajaga peaks töökoha leidma 30 inimest, kes seni pole lähedase hooldamise tõttu saanud tööturul osaleda.

AK ÜLESANDE UUED TEENUSED, TEGEVUSED JA PROJEKTID EAKATELE TÄITMINE:

Toidu kojuveo teenus

Teenuse osutaja aastatel 2011-2012 oli OÜ Rebase Söögituba. Keskmiselt teenindati 49 klienti kuus, detsembris oli teenusel 51 isikut. Uusi kliente lisandus planeeritust vähem.

Hooldekodu teenus

Sotsiaalabi osakonna poolt tartlastele lisaks Tartu Hooldekodule ostetud hoolduskohtade arv võrreldes eelmise aastaga jäi samaks. Teenusel viibis aastaringselt kokku 75 inimest. Keskmiselt viibis igakuiselt teenusel 55 isikut.

Päevakeskuse teenus

Päevakeskuse teenust osutasid riigihanke alusel MTÜ Tartu Puuetega Inimeste Koda ja MTÜ Kodukotus. Lepingu järgi osutati piirkonnas elavatele eakatele ja puuetega inimestele päevakeskuse teenust, mis sisaldas eakatele päevasel ajal huvitegevuse pakkumist, pesemisvõimalust, huvialaringe, kultuuriüritusi, nõustamist liikumispuuetega inimestele, arvuti- ja interneti kasutamise võimalust. Igakuiselt korraldati infopäevi sotsiaalhoolekandest ja ühisüritusi tantsu- ja peoõhtute näol.

Reservfondi eraldised

480 eurot MTÜ Kodukotusele transpordikuludeks Vabariiklikule Eakate Festivalile Tallinnas.

100 eurot MTÜ Tartu Linna Puuetega Eksmeedikute Ühingule Halastus transpordikuludeks.

480 eurot Tartu Puuetega Inimeste Kojale rahvusvahelise eakate päeva tähistamiseks.

500 eurot Tartu Linna Pensionäride Organisatsiooni "Kodukotus" Seniormeesteklubi toetuseks.

Eakate Nõukojale eraldati tegevustoetust summas 3100 eurot, millest kaeti ühingu tegevuskulud ja korraldati mitmesuguseid teabeüritusi.

Puuetega eksmeedikute Ühingule Halastus eraldati 925 eurot ajalehe Saatuse teed väljaandmiseks, millega kaeti peamiselt ajalehe trükikulud.

Eraldiste kasutamise kohta on esitatud aruanded ja vahendid kasutatud vastavalt taotlusele.

AK ÜLESANDE SOTSIAALHOOLEKANDE PAREM KÄTTESAADAVUS JA JUHTUMIKESKNE LÄHENEMINE PROBLEEMIDELE TÄITMINE

Sotsiaalhoolekande spetsialistide arvu suurendamine, uute ametikohtade loomine
Eakate ja puuetega inimeste hoolekandeteenistuse koosseisu laiendamine 1 sotsiaaltöötaja ametikoha võrra, mis võimaldas senisest enam tegeleda eestkostetasutuse kohustustega.

AK ÜLESANDE SOTSIAALSE OLUKORRA SEIRE, HOOLEKANDESÜSTEEMI ARENDAMINE JA KOOSTÖÖ MITTETULUNDUSÜHENDUSTEGA TÄITMINE

Koostöö süstematiseerimine

Koostati laiapõhjaline aruanne omavalitsuse ja kolmanda- ning erasektori koostöö kohta Tartu hoolekandes. Koostatud materjal on kättesaadav elektrooniliselt Tartu linna veebilehel uurimustööde all. Materjali on juba kasutatud Siseministeeriumi tellimisel Praxise poolt koostatava kodanikeühendamiste rahastamise juhendmaterjalide koostamisel.

Hoolekande- ja kaasamisalane üleriigiline arendustegevus

Siseministeeriumi tellimisel Praxise poolt koostatava „Kodanikuühenduste riikliku rahastamise juhendmaterjalide väljatöötamine“ tulemuste testimine. 2012. aasta oktoobrist detsembrini osales sotsiaalabi osakond juhendmaterjali testimisel, mis puudutas vabaiühenduste rahastamise põhimõtteid ja protsesse erinevate rahastamisliikide kaupa. Juhendmaterjali ja testimise tulemuse põhjal valmib soovituslik materjal kõigile riigiasutustele ja omavalitsustele.

Teenuste täiendav auditeerimine

Sotsiaalabi osakond teostab igakuiselt ja -aastaselt järelevalvet teenuste üle, mis on delegeeritud kolmandale sektorile. 2012. a vaadeldi põhjalikumalt ja lepinguvälise täiendava kontrolli teostamise eesmärgil kolme rahaeraldust:

1. Lähedase pereliikme kaotanud laste leinanõustamine
2. Isikliku abistaja teenus
3. Toidupanga laoruumide rendi ja kommunaalkulude katmine 2012. a.

Nimetatud teenuste osutamise ja rahaeralduste kasutamise kohta rikkumisi ei tuvastatud.

Koostöö hoolekande erialaprofessionaalidega ja Tartu hoolekande maine kujundamine

25. oktoobril 2012. a toimus sotsiaalabi osakonna korraldatud sotsiaalhoolekande aastakonverents „Omastehooldus – hoolekande proovikivi“ analüüsis valdkonna arengut ja olukorda Eestis.

Konverentsist osa võtnud rohkem kui 200 inimest - omastehooldajad, omavalitsuste ja maavalitsuste sotsiaalnõunikud ning sotsiaaltöötajad, hoolekandeesutuste juhid ja töötajad, riigiametnikud, kõrgkoolide õppejõud ja vabauhenduste esindajad - leppisid kokku, et omastehooldus vajab Eestis senisest rohkem tähelepanu. Konverentsil valitses üksmeel, et Sotsiaalministeeriumil on suurim vastutus ja roll muutuste ellukutsumiseks.

Koostaja:

Indrek Rohtla

Indrek.Rohtla@raad.tartu.ee

sotsiaalabi osakonna peaspetsialist

Tel. 736 1308, 523 6895